

Memòria crítica del govern dels millors

«La crisi del món convergent deriva de la contradicció que suposa haver passat de pactar amb el PP més retrògrad a defensar la independència unilateral»

Com que tot va molt ràpid, de vegades convé aturar-se i fer una mica de memòria. Aquesta setmana, per exemple, es compleixen sis anys de la primera victòria electoral d'Artur Mas, del naufragi del segon tripartit i de l'ascens al poder del que es va conèixer com a 'govern dels millors'. CiU va capitalitzar el malestar de la societat catalana per la retallada de l'Estatut durant el govern de Zapatero. Feia pocs mesos de la gran manifestació contra la sentència del TC. Veníem dels temps de David Madí i del DVD del *Confidencial CAT*: el 'camamilla party' de l'època havia convertit ERC en traïdors a la pàtria pel pacte amb el PSC i ICV. La victòria de Mas també va ser un càstig al tripartit pels estralls d'una crisi econòmica salvatge per a la qual l'esquerra no havia tingut resposta: a Catalunya va ser el darrer govern de Montilla qui va començar a aplicar la tisora.

Amb l'aritmètica parlamentària del moment, Artur Mas hauria pogut buscar un acord en clau nacional amb ERC. Però no ho va fer. Els republicans estaven groguis i el procés sobiranista encara no existia. Per això Mas no va tenir cap problema per a ser investit amb l'abstenció del PSC. Al final, tan sols un any després, el President acabaria pactant els pressupostos amb el PP. El mateix PP que havia recollit firmes contra l'Estatut i l'havia dut al Tribunal Constitucional. El mateix PP que feia anys que alimentava l'anticatalanisme més furibund. Però llavors, l'acord entre CiU i PP no va suposar cap drama nacional. Pocs tertulians es van esquinçar les vestidures. La majoria van fer un discret mutis. No hi va haver cap #pressingMas a les xarxes. Tot plegat va ser presentat com l'única alternativa possible d'un govern responsable.

D'aquella investidura i d'aquells acords en va derivar un executiu amb un programa profundament liberal. La conselleria d'Economia va recaure en d'Andreu Mas Collell, que va apostar per una política de retallades i privatitzacions a ultrança. CiU, amb el suport del PP, va aprovar l'any 2012 una severa llei d'estabilitat pressupostària, avançant-se a les exigències més restrictives del govern espanyol del PP. El primer conseller d'Empresa i Ocupació de Mas, Francesc Xavier Mena, va proposar a l'abril de 2012 que els joves catalans 'agafin el primer vol a Londres per anar a servir cafès?'. No va passar res i va seguir exercint de conseller. El departament de Salut va anar a parar a mans de Boi Ruiz, que venia de presidir la patronal privada d'hospitals. El llop guardant les gallines. D'aquells anys data també la descapitalització i venda de patrimoni públic de la Generalitat o la privatització d'Aigües Ter Llobregat.

I de sobte, després d'anys de fer xup-xup, va arribar la primera gran manifestació del procés. L'Onze de Setembre de 2012 un milió de persones van sortir al carrer al crit d'independència. Mas, que llavors encara defensava el pacte fiscal amb l'Estat espanyol, va intentar capitalitzar el moviment avançant les eleccions per obtenir una majoria absoluta que li permetés governar a plaer. Va ser una lectura arriscada del moment polític: en aquells comicis el cartell electoral de CiU presentava un Mas amb els braços oberts que alguns van identificar amb la imatge bíblica de Moisès. El resultat: -10 escons per CiU, ERC duplicant resultats, ICV-EUiA a l'alça i la CUP irrompent al Parlament.

Res del que està passant avui a Catalunya s'entén sense revisar críticament el període 2010-2012. La gran crisi actual del món convergent és conseqüència de la contradicció que suposa haver passat de pactar amb el PP més defensar la independència unilateral, sacrificant pel camí el lideratge de Mas. El 15-M i el procés sobiranista -sovint, vasos comunicants d'un mateix malestar- han modificat substancialment el taulell de joc. La memòria en temps de Twitter sembla

curta i l'únic que importa és el darrer "zasca" del moment. Però el pòsit polític dels darrers temps és molt més profund del que sembla. I la memòria crítica més necessària que mai.